

I. Inleiding

- 1) Met enige verbazing werd kennisgenomen van bovengenoemd besluit. Die verbazing is gestoeld op de volgende waarnemingen.

I.A. Onvoldoende dossierkennis

- 2) Randnummer 2 van het besluit vermeldt: *“De door de OvRAN gestelde overtredingen hebben betrekking op door (een voorloper van) de NBA vastgestelde regelgeving”* Juist is dat de (concept) brief aan de ACM van OvRAN van 1-9-20 de gebeurtenissen schetste die aanleiding waren tot de oprichting van OvRAN op een ledenvergadering van een voorloper van de NBA, het NIVRA. Maar kennelijk is bij de onderzoekers niet doorgedrongen het feit dat de toen vastgestelde verruiming van het begrip “openbaar accountant tot iedereen die een ‘assurance opdracht’, of een aan ‘assurance’ verwante opdracht uitvoert is bestendigd in alle latere en huidige regelgeving. En die verruiming vormt het kernprobleem van concurrentievervalsing. Dit onbegrip bij de onderzoekers wordt verder aangetoond door randnummer 41 van het besluit met hun opmerking: *“Het verloop van de ledenvergadering van de NIVRA in 2006, zoals geschetst door de OvRAN, vormt echter geen aanwijzing voor een overtreding van de mededingingsregels.”* Weliswaar testte die ledenvergadering de rafelrandjes van democratische besluitvorming maar de onderhavige klacht betreft alleen de gevolgen van het toen verruimde begrip “openbaar accountant tot iedereen die een ‘assurance opdracht’, of een aan ‘assurance’ verwante opdracht uitvoert. En die gevolgen zijn kennelijk niet tot de onderzoekers doorgedrongen.

- 3) Randnummer 3 van het besluit vermeldt: *“De eigen NBA-regelgeving die begint met de Vgba en vervolgens alle regels in de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA) (hierna gezamenlijk: ‘regelgeving’), zorgt volgens de OvRAN voor relatief hogere lasten voor kleine(re) NBA-leden”*. Ook hier blijkt dat kennelijk bij de onderzoekers niet is doorgedrongen het feit dat de NBA-regelgeving niet alleen relatief hogere lasten voor kleine(re) NBA-leden veroorzaakt. De drie aangeleverde voorbeelden over corporate finance, interim management en kleine MKB accountantskantoren tonen aan dat die “relatief hogere lasten” alle NBA-leden zelf raakt en daarnaast ook sommige dienstverlening zelfs onmogelijk maakt. Die drie voorbeelden tonen ook aan dat deze laatste conclusie niet alleen geldt voor alle NBA-leden maar ook voor alle ondernemingen, geen accountantskantoor zijnde, met toevallig NBA-leden in dienst. Zo staan alle NBA-leden en alle ondernemingen met toevallig NBA-leden in dienst op achterstand in de concurrentie en maakt het hen soms zelfs onmogelijk maken sommige diensten aan te bieden. Uit die opmerking van de onderzoekers dat die NBA-regelgeving zorgt: *“voor relatief hogere lasten voor kleine(re) NBA-leden”* blijkt voorts dat niet tot de onderzoekers is doorgedrongen het feit dat de BigFour zich heeft vrijgesteld van al die regelgeving en bijbehorende lasten. En dat vormt nu juist de kern van het geschetste probleem van concurrentievervalsing.

I.B. Onvoldoende c.q. onjuiste juridische analyse c.q. vooringenomenheid

- 4) Randnummer 41 van het besluit vermeldt: *“De NBA is mogelijk aan te merken als een ondernemersvereniging in de zin artikel 6 Mw.”* Het (concept) memo van OvRAN gevoegd bij de (concept) brief van OvRAN aan de ACM d.d. 1-09-20 vermeldt daarover: *“Uit vaste rechtspraak (Wouters, Otoc, etc.1) van het HvJ EU volgt dat ondernemersverenigingen zoals de NBA economische activiteiten uitoefenen en dus concurrentie kunnen vervalsen”* Die arresten zijn redelijk duidelijk. Het arrest Wouters handelde over de Nederlandse Orde van Advocaten, de NOvA, de publiekrechtelijke beroepsorganisatie voor de advocatuur zoals de NBA is voor accountants. De Otoc is de publiekrechtelijke Portugese pendant van de NBA. Het gebruik van de term “mogelijk” impliceert ofwel gebrek aan juridische kennis ofwel vooringenomenheid. Gezien de grote gevolgen die de Mededingingswet (MW) en de jurisprudentie verbinden aan het handelen van ondernemersverenigingen, omgekeerde bewijslast bijv., zou het de onderzoekers passen om aan te geven welke omstandigheden bij de NBA de kwalificatie als moge-

Bezwaarschrift tegen besluit ACM d.d. 26 mei 2021 tot afwijzing handhavingsverzoek OvRAN

lijke ondernemersvereniging rechtvaardigen. Met alle respect voor de onderzoekers, die omstandigheden bestaan niet. Mochten er desalniettemin twijfels bestaan, had het voor de hand gelegen, gezien het belang, hierover vragen te stellen aan het Europese Hof van Justitie (HvJ) ingevolge art. 267 van het Verdrag over de Werking van de Europese Unie (VWEU).

- 5) De juridische beoordeling in hoofdstuk 5 van het ACM besluit in de randnummers 36 tot en met 43 getuigt ook van onvoldoende c.q. onjuiste juridische analyse c.q. vooringenomenheid. Om dit te verduidelijken zij allereerst gewezen op de brede tekst van art. 6 MW. Die wettekst behandelt de vele verschillende aspecten van mededinging zoals: concurrentievervalsing, mededingingsafspraken, economische machtsposities, concentraties van ondernemingen, kartels en ondernemersverenigingen als volgt:
- 1.: *“Verboden zijn overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt verhinderd, beperkt of vervalst.”*
  - 2.: *“De krachtens het eerste lid verboden overeenkomsten en besluiten zijn van rechtswege nietig.”*
  - 3.: *“Het eerste lid geldt niet voor overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die bijdragen tot verbetering van de productie of van de distributie of tot bevordering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen
    - a. beperkingen op te leggen die voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn, of*
    - b. de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken goederen en diensten de mededinging uit te schakelen.”**
  - 4.: *“Een onderneming of ondernemersvereniging die zich op het derde lid beroept, bewijst dat aan dat lid is voldaan.”*
- 6) De drie aangeleverde voorbeelden over corporate finance (5 pagina's), interim management (6 pagina's) en kleine MKB accountantskantoren (8 pagina's) tonen zonder enige twijfel aan dat de *“mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt verhinderd, beperkt of vervalst.”* Randnummer 39 doet deze 19 (5+6+8) pagina's bewijs echter af met de opmerking *“De door de OvRAN overlegde informatie geeft hiervoor, ondanks verzoek hiertoe, echter onvoldoende onderbouwing”* Die drie aangeleverde voorbeelden kwamen tot stand op verzoek van de ACM om *‘gedetailleerde voorbeelden in een bepaalde markt, in een concrete situatie naar concrete regelgeving’*. Kennelijk omdat de (concept) brief + memo van OvRAN aan de ACM d.d. 1-09-20 met de 2 bijgesloten producties¹ voor de ACM nog onvoldoende helder was. De daaropvolgende uitvoerige mail correspondentie tussen 6-9-2020 en 24-3-2021 met als kop steeds: *“Aanvullende vragen bij uw concept klacht”* maakt duidelijk dat geen verdere ACM verzoeken over informatie of verduidelijking zijn ontvangen. Op 18-3-2021 is nog eens aangeboden om een en ander mondeling toe te lichten. Van dit aanbod heeft de ACM geen gebruik gemaakt. Alleen al om die reden is ACM's opmerking in randnummer 39 *“ondanks verzoek hiertoe,”* opmerkelijk. Die opmerking is des te opmerkelijker omdat voor een goede lezer die 19 pagina's bewijs volstrekt helder en onweerlegbaar zijn. Toegegeven moet worden dat het enige moeite kost die complexe regelgeving goed te doorgronden. Kennelijk hebben de onderzoekers die moeite niet willen nemen.
- 7) Randnummer 37 van het besluit onder het hoofd **“Juridisch kader”** gaat geheel voorbij aan deze brede basisregel in art. 6 MW lid 1 ondanks deze 19 pagina's bewijs. Vervolgens introduceren

1 Concept-productie-1-NBA-as-Big-Four-Cartel + Concept-productie-2-Praktijkvoorbeelden.pdf

Bezwaarschrift tegen besluit ACM d.d. 26 mei 2021 tot afwijzing handhavingsverzoek OvRAN

de onderzoekers een eigen geheel nieuwe interpretatie van art. 6 MW lid als kartelverbod met de stelling: “*Op grond van artikel 6 Mw (hierna ook: ‘het kartelverbod’) zijn verboden overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt verhinderd, beperkt of vervalst*”. En beperkt met die toevoeging (hierna ook: ‘het kartelverbod’) ernstig de reikwijdte van art. 6 MW lid 1 tot de aspecten kartelverbod en misbruik van een economische machtspositie. En dat na eerst het aspect ondernemersvereniging uit te schakelen door onjuist gebruik van de term “mogelijk”.

- 8) Om zo, in randnummer 41, de discussie verder te beperken tot het kartelverbod met de stelling dat bewijs ontbreekt: “*Voor aanwijzingen van een overtreding van het kartelverbod moet sprake zijn van enige vorm van overeenstemming die tot doel en/of als gevolg heeft de mededinging te beperken.*” Het is aan de lezer te beoordelen of hier sprake is van onvoldoende c.q. onjuiste juridische analyse c.q. vooringenomenheid om te ontkomen aan het oordeel dat de “*krachtens het eerste lid verboden overeenkomsten en besluiten zijn van rechtswege nietig.*” Onze latere uiteenzetting ten principale zal duidelijk maken dat de onderzoekers kennelijk voorbijgingen aan de vaste jurisprudentie HvJ over de bewijsvoering over het bestaan van kartels en haar uitvoeringsorganen (facilitatoren).
- 9) En vervolgens, in randnummer 42, misbruik van een economische machtspositie buiten beschouwing te brengen. Eerst met de onjuiste stelling dat deze klacht bij de ACM zou handelen over “*door (een van de voorgangers van) de NBA vaststellen van regels.*”, quod non. Deze klacht gaat uitsluitend over de bestaande NBA regels voor alle NBA-leden en alle ondernemingen die toevallig ook NBA-leden in dienst hebben. Om vervolgens te concluderen dat bewijs ontbreekt: “*voor een mogelijke overtreding van het verbod op het maken van misbruik van een economische machtspositie.*” Ook hier zal onze latere uiteenzetting ten principale duidelijk maken dat de ACM kennelijk voorbijging aan de vaste jurisprudentie HvJ over de bewijsvoering voor het bestaan van economische machtsposities.
- 10) In de telefonische voorbesprekingen met de ACM klaagde een van de onderzoekers informeel over werkdruk en poneerde daarnaast de stelling dat het niet op de weg van de ACM ligt om het beleid van het Ministerie van Financiën en door de overheid gevormde publiekrechtelijke organisaties zoals de NBA ter discussie te stellen. Uiteraard is onmiddellijk uiteengezet dat het Ministerie van Financiën en de NBA al jaren proberen dit concurrentie probleem te kleineren en alle klachten en procedures afdoen in die zin. In die context is opmerkelijk hoe de onderzoekers onder het hoofd “**4 Context**” in de randnummers 31 tot en met 33 de relaties tussen OvRAN en het Ministerie van Financiën en NBA heeft aangevlogen. Echter die beide laatste niet als potentiële verdachte gezien de summiere conclusie in randnummer 33: “*De ACM heeft verder begrepen dat op dit gebied verandertrajecten lopen, onder meer binnen de NBA zelf.*” En dat met slechts minimale informatie over deze langlopende kwestie over verenigingsdwang en concurrentie vervalsing. De 4 Bigfour firma's verkrijgen via de NBA een wettelijk monopolie omdat nog slechts 6 accountantsorganisaties OOB controles mogen verrichten. Dat geeft unieke ingangen voor adviesdiensten bij de grootste ondernemingen waar zij zich vrijstellen van alle NBA regelgeving door hun meerderheid in het NBA bestuur. Dat alles leidt tot hoge marges en zeer hoge inkomens voor Bigfour firmanten.
- 11) Het voorgaande roept twijfels op over de rol die de ACM wil spelen in dit dossier. Volgens de website², beoogt de ACM een structurele oplossing voor markt- en consumentenproblemen. De benadering in dit aangevochten besluit leidt nooit tot een structurele oplossing.

² <https://www.acm.nl/nl/organisatie/missie-visie-strategie/onze-toezichtsstijl>

II. Ten Principale

II.A. Monopoliepositie en/of kartel

- 12) Het feit dat sprake is van een wettelijk monopolie of oligopolie omdat slechts 6 accountantsorganisaties OOB controles mogen verrichten, valt eenvoudig na te gaan via de AFM-site³. Het feit dat sprake is van een feitelijke bestuursmeerderheid in het NBA-bestuur van BigFour bestuursleden valt ook eenvoudig na te gaan via een uitspraak van CBB⁴. Weliswaar stelt de minister jegens de ACM volgens randnummer 32 van het bestreden ACM-besluit dat “*de samenstelling van het NBA-bestuur voldoende evenwichtig is en niet in strijd is met de wet*”. Maar uit de uitspraak CBB blijkt dat de aangeklaagde drie BigFour bestuursleden NBA niet hebben weersproken de stelling van klager dat deze drie BigFour bestuursleden NBA er “*niet voor hebben gezorgd dat het bestuur van de NBA een evenwichtige afspiegeling vormt van de accountantsgroep en dat de accountantskamer, de Raad voor Toezicht en de Bezwarencommissie evenwichtig zijn samengesteld.*” De enige reden waarom CBB de tuchtklacht ongegrond heeft verklaard is dat klager op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat zij zich persoonlijk tuchtrechtelijk verwijtbaar hebben gedragen. En dat bewijs is onmogelijk te verkrijgen omdat het individuele stemgedrag van NBA-bestuursleden niet via WOB-verzoeken verkrijgbaar is. Maar de ACM heeft wel de bevoegdheid het individuele stemgedrag van NBA-bestuursleden te verkrijgen. Overigens lijkt de stelling van klager dat het bestuur van de NBA geen evenwichtige afspiegeling vormt van de accountantsgroep zeer plausibel. Dit mede gezien het feit dat uit publiek beschikbare stukken blijkt dat de Accountantskamer, de Raad voor Toezicht en de Bezwarencommissie evenzeer onevenwichtig zijn samengesteld. Voor zover het al niet eerder op de weg van de ACM had gelegen dit nadere bewijs te verkrijgen, hierbij het expliciete verzoek daartoe. Althans voor zover nog twijfel bij de ACM zou bestaan dat de BigFour bestuursleden NBA tegen bestuursbesluiten NBA gestemd zouden hebben in het voordeel van de BigFour.
- 13) Daarnaast bestaat ook de eenvoudige route dat de ACM vast stelt dat het er op lijkt dat sprake zou kunnen zijn van strijdigheid met art. 6 MW lid 1 door de combinatie van een wettelijk monopolie voor OOB controles samen met een feitelijke BigFour bestuursmeerderheid in het NBA-bestuur. Om dat laatste te weerleggen kan een formeel ACM verzoek aan de NBA volstaan om binnen een redelijke periode bewijs te leveren dat de BigFour bestuursleden NBA tegen gestemd hebben over alle bestuursbesluiten NBA in het voordeel van de BigFour. Zonder dat bewijs kan na die redelijke periode eenvoudig vastgesteld worden of wel of niet sprake is van een BigFour monopolie.
- 14) Op een van deze wijzen kan zo afdoend bewijs verkregen worden voor “*aanwijzingen van een overtreding van het kartelverbod tot doel en/of als gevolg heeft de mededinging te beperken.*”
- 15) Daarnaast bestaan andere opties. Ook in het geval dat duidelijk sprake is van een door de overheid gesteund kartel zoals bijv. de NBA. Zie daarvoor bijv. de rechtspraak over The Irish beef case (HvJ Case C-209/07SV) en het commentaar⁵ van een voormalige medewerker bij uw voorganger NMA. Rechtsoverweging 34 in dit arrest maakt duidelijk dat art. 101 VWEU: “*beoogt immers iedere vorm van coördinatie die welbewust een feitelijke samenwerking tussen ondernemers in de plaats stelt van de risico’s van de concurrentie, te verbieden.*” En dat de feitelijke samenwerking via de NBA tussen de BigFour partners meerdere risico’s

3 <https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/registers/vergunningenregisters/accountantsorganisaties?Filter1=0&KeyWords=#results>

4 <http://www.wakkereaccountant.nl/Tuchtrecht.html>

5 https://www.acm.nl/sites/default/files/old_publication/publicaties/11513_irish-beef-case-vijver.pdf

Bezwaarschrift tegen besluit ACM d.d. 26 mei 2021 tot afwijzing handhavingsverzoek OvRAN

van concurrentie buiten de wettelijke controle, uitschakelt of beperkt, leidt geen twijfel.

- 16) Tot slot is er duidelijke jurisprudentie over facilitatoren of uitvoeringsorganen van concurrentievervalsing zoals in dit geval de NBA. De arresten *Treuhand*⁶ (ECLI:EU:C:2015:717) en *ICAP*⁷ (ECLI:EU:T:2017:795), spreken boekdelen daarover.

II.B. Ondernemersvereniging

- 17) Mocht evenwel de ACM van mening blijven niet te beschikken over voldoende “*aanwijzingen van een overtreding van het kartelverbod tot doel en/of als gevolg heeft de mededinging te beperken.*”, wijzen we op de omgekeerde bewijslast voor ondernemersverenigingen die volgt uit lid 4 van art. 6 MW. Enig argument waarom de NBA geen ondernemersvereniging zou zijn, heeft de ACM niet gegeven en bestaat o.i. ook niet nu sprake is van een 'acte clair'. Mochten er bij de ACM desalniettemin twijfels bestaan, verzoeken we bij deze prejudiciële vragen te stellen aan het HvJ ingevolge art. 267 VWEU. Dat zal langdurige procedures tot in hoogste instantie voorkomen. Zonder deze vragen verzoeken we bij deze ook om de NBA bewijs te vragen dat haar regelgeving valt onder de vrijstelling van lid 3 van art. 6 MW. En dat wordt een lastig bewijs voor alle diensten buiten wettelijke controle. De BigFour stelt zich immers zelf vrij van alle NBA regelgeving voor alle andere diensten. Niet alleen voor alle NBA-leden maar ook voor alle ondernemingen, geen accountantskantoor zijnde, met toevallig NBA-leden in dienst.

II.C. Misbruik van een economische machtspositie

- 18) Mocht evenwel de ACM desalniettemin van mening blijven dat geen sprake is van een kartel of ondernemersvereniging, wijzen wij op het volgende. Algemeen wordt aangenomen dat het hebben van een economische machtspositie niet verboden is. Maar misbruik maken van die economische machtspositie is dat wel. Dat de BigFour een economische machtspositie heeft kan nauwelijks worden tegengesproken. Hooguit kan de vraag worden opgeworpen of die zich niet beperkt tot de markt voor wettelijke OOB controles. Die beperking kan echter afgewimpeld worden met een verwijzing naar berekeningen van de Herfindahl index. Volgens randnummer 17 van de Richtsnoeren voor de beoordeling van horizontale fusies op grond van de Verordening van de Raad inzake de controle op concentraties van ondernemingen⁸ is het vaste rechtspraak dat zeer grote marktaandeelen — 50 % of meer — op zichzelf een voldoende bewijs vormen voor het bestaan van een machtspositie op de markt. En alle historische berekeningen wezen al op meer dan 50%. Recente berekeningen echter zullen een hogere Herfindahl index laten zien nu veel accountantskantoren zich hebben teruggetrokken uit de markt voor wettelijke OOB controles. Daardoor zal het marktaandeel qua totaal omzet van de BigFour onder de grootste 30 of 100 accountantskantoren aanzienlijk zijn toegenomen, ver boven 50%.

- 19) Dus is de vraag aan de orde of het gebruik van op zich legale methodes om alle NBA-leden en alle ondernemingen met toevallig NBA-leden in dienst regels op te leggen waar je jezelf als niet NBA-lid van kunt vrijstellen, in dit geval misbruik impliceert. In deze concrete situatie moet dan gekeken worden naar de volgende feiten om te bepalen of voor bepaalde diensten de markttoegang en dus de concurrentie wordt beperkt:
- feit is dat de accountantstitel voor NBA-leden een hoge economische waarde heeft als suggestie van hogere kwaliteit;
  - feit is dat zonder die accountantstitel alle BigFour internet home pagina's suggereren dat zij voor al hun diensten meer kwaliteit en zekerheid leveren dan een typisch klein NBA

6 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A62014CJ0194>

7 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62015TJ0180>

8 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0205\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0205(02)&from=EN)

Bezwaarschrift tegen besluit ACM d.d. 26 mei 2021 tot afwijzing handhavingsverzoek OvRAN

accountantskantoor⁹. Dat doet de BigFour door impliciete suggesties dat zij nu eenmaal de wettelijke audit doen voor de grootste bedrijven. Voorbeeld: KPMG die al hun diensten kwalificeert met “hoogwaardige dienstverlening op het gebied van audit, assurance, tax en advisory.” Door te stoeien met afzonderlijke juridische entiteiten en de vage begrippen accountantskantoor en 'organisatorische eenheid' waar geen NBA-leden in dienst zijn, weet de BigFour zich te onttrekken aan het toezicht NBA.

- 20) En het is deze combinatie van titelbeleving, titelpresentatie en titelcontrole die markttoegang en dus de concurrentie beperkt. Ongehinderd door NBA-regelgeving kunnen de BigFour kantoren veel diensten goedkoper aanbieden. Gehinderd door NBA-regelgeving kunnen alle NBA-leden en alle ondernemingen met toevallig NBA-leden in dienst diezelfde diensten alleen leveren met een hogere kostprijs of zijn gedwongen die diensten te weigeren.

II D Mededingingsbeperkende strekking

- 21) Mocht evenwel de ACM van mening blijven dat geen sprake is van een kartel c.q. ondernemersvereniging c.q. misbruik van een economische machtspositie zij gewezen op de basisregel in lid 1 van art. 6 MW. De EU Commissie heeft die regel als volgt uitgelegd in randnummer 24 van haar Richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 VWEU op horizontale samenwerkingsovereenkomsten¹⁰: “*Van mededingingsbeperkende strekking is sprake bij beperkingen welke naar hun aard de mededinging **kunnen** beperken in de zin van artikel 101, lid 1 (6). Het is niet nodig de daadwerkelijke of potentiële mededingingsbeperkende gevolgen van een overeenkomst op de markt te onderzoeken, zodra eenmaal is gebleken dat deze een mededingingsbeperkende strekking heeft*” En de drie aangeleverde voorbeelden over corporate finance, interim management en kleine MKB accountantskantoren laten geen twijfel bestaan dat diverse aspecten van de NBA regelgeving niet alleen een mededingingsbeperkende strekking **kunnen** hebben maar ook daadwerkelijk hebben. Voor zover daar nog onduidelijkheid over zou bestaan, stellen de voornoemde Richtsnoeren inzake art. 101 VWEU onder 7 bovendien dat de zogenaamde “Standaardiseringsovereenkomsten” vallen binnen de werkingssfeer van deze richtsnoeren. Hieruit volgt dat de NBA in ieder geval moet bewijzen dat haar regelgeving valt onder de vrijstelling van lid 3 van art. 6 MW en geen “Standaardiseringsovereenkomst” zou zijn. En dat wordt een lastig bewijs. Want voor alle diensten buiten de wettelijke controle stelt de BigFour zich vrij van alle NBA- regelgeving.

III Conclusie

- 22) Gezien bovenstaande conclusies in de onderdelen I (A en B) en II (A,B,C, D), verzoeken wij u bij deze handhavingsmaatregelen te treffen jegens de 4 BigFour organisaties en/of de NBA.

Bestuur OvRAN d.d. 06-06-21

⁹ Zie de feiten gepresenteerd in het aangeleverde voorbeeld over kleine MKB accountantskantoren op pagina 3.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XC0114\(04\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XC0114(04)&from=NL)